

POROZUMIENIE

O ZABEZPIECZENIU SPOŁECZNYM

MIĘDZY

RZĄDEM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

A

RZĄDEM QUEBECU

RZĄD RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

I

RZĄD QUEBECU

zwane dalej „Stronami”;

KIEROWANE wolą zapewnienia koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego;

USTALIŁY, CO NASTĘPUJE:

TYTUŁ I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

ARTYKUŁ 1

DEFINICJE

1. Dla celów niniejszego Porozumienia poniższe terminy i wyrażenia oznaczają:

- a) „ustawodawstwo” - ustawy, rozporządzenia i inne przepisy wykonawcze Rzeczypospolitej Polskiej lub Quebecu, dotyczące zakresu przedmiotowego, o którym mowa w artykule 2 niniejszego Porozumienia,
- b) „władza właściwa” - ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego Rzeczypospolitej Polskiej lub Ministra Quebecu właściwego do stosowania ustawodawstwa,
- c) „instytucja łącznikowa” - instytucję odpowiedzialną za koordynację i wymianę informacji między instytucjami każdej ze Stron w celu stosowania niniejszego Porozumienia;
- d) „instytucja właściwa” - instytucję odpowiedzialną za stosowanie ustawodawstwa,
- e) „okres ubezpieczenia”:
 - i) w Rzeczypospolitej Polskiej: okres uwzględniany przy ustalaniu prawa do świadczeń zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej, który obejmuje okresy składkowe, okresy równorzędne oraz okresy nieskładkowe,
 - ii) w Quebecu: każdy rok, za który zostały opłacone składki lub została wypłacona renta inwalidzka na mocy ustawy o systemie emerytalno-rentowym Quebecu lub każdy inny rok uznany za równorzędny,
- f) „świadczenie” - świadczenie pieniężne przewidziane przez ustawodawstwo każdej ze Stron, łącznie ze wszystkimi dodatkami i podwyżkami tego świadczenia pieniężnego,

g) „terytorium” - terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub terytorium Quebecu,

h) „obywatel”:

i) w odniesieniu do Rzeczypospolitej Polskiej - osoba posiadająca obywatelstwo polskie,

ii) w odniesieniu do Quebecu - osoba posiadająca obywatelstwo kanadyjskie, która podlega lub podlegała ustawodawstwu, o którym mowa w artykule 2 ustęp 1 litera b niniejszego Porozumienia.

2. Wszelkie określenia, które nie zostały zdefiniowane w niniejszym Porozumieniu mają znaczenie nadane im przez ustawodawstwo stosowane przez każdą ze Stron.

ARTYKUŁ 2

ZAKRES PRZEDMIOTOWY

1. Niniejsze Porozumienie stosuje się:

a) w odniesieniu do Rzeczypospolitej Polskiej do ustawodawstwa dotyczącego następujących świadczeń z ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia społecznego rolników:

i) emerytur, rent z tytułu niezdolności do pracy oraz rent rodzinnych,

ii) jednorazowych odszkodowań oraz rent z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych,

iii) zasiłków pogrzebowych;

b) w odniesieniu do Quebecu do ustawodawstwa dotyczącego:

i) Planu Emerytalno-Rentowego Quebecu,

ii) wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

2. Niniejsze Porozumienie stosuje się także do ustaw, rozporządzeń i innych przepisów wykonawczych, które zmieniają, uzupełniają, kodyfikują lub zastępują ustawodawstwo.

3. Niniejsze Porozumienie ma także zastosowanie do ustaw i przepisów wykonawczych, które rozszerzają ustawodawstwo o nowe kategorie świadczeniobiorców lub o nowe świadczenia, chyba że Strona ta zgłosi drugiej Stronie zastrzeżenie, nie później niż w ciągu trzech miesięcy od wejścia w życie tych ustaw lub przepisów wykonawczych.

4. Niniejsze Porozumienie nie ma zastosowania do ustaw i przepisów wykonawczych dotyczących nowego działu zabezpieczenia społecznego, jeżeli do niniejszego Porozumienia nie zostaną wniesione odpowiednie zmiany.

ARTYKUŁ 3

ZAKRES PODMIOTOWY

Niniejsze Porozumienie stosuje się do każdej osoby, która podlega lub podlegała ustawodawstwu jednej lub każdej ze Stron oraz do innych osób, których prawa pochodzą od praw takiej osoby.

ARTYKUŁ 4

RÓWNE TRAKTOWANIE

Jeżeli niniejsze Porozumienie nie stanowi inaczej, osoby, o których mowa w artykule 3 niniejszego Porozumienia, podlegają zobowiązaniom ustawodawstwa drugiej Strony i są uprawnione do świadczeń przewidzianych przez to ustawodawstwo na tych samych warunkach, jak obywatele tej drugiej Strony.

ARTYKUŁ 5

EKSPORT ŚWIADCZEŃ

1. Jeżeli niniejsze Porozumienie nie stanowi inaczej, świadczenia nabyte zgodnie z ustawodawstwem Strony lub świadczenia nabyte na mocy niniejszego Porozumienia, nie podlegają zmniejszeniu, zmianie, zawieszeniu lub wstrzymaniu wyłącznie z uwagi na fakt, że świadczeniobiorca ma miejsce zamieszkania na terytorium drugiej Strony.

2. W odniesieniu do Rzeczypospolitej Polskiej ustępu 1 nie stosuje się do świadczeń przyznawanych w szczególnym trybie lub w drodze wyjątku.

3. Świadczenia przysługujące od jednej ze Stron nabyte na mocy niniejszego Porozumienia są wypłacane świadczeniobiorcy, który ma miejsce zamieszkania na terytorium państwa trzeciego, na tych samych warunkach, jak własnym obywatelom, zamieszkałym na terytorium państwa trzeciego.

TYTUŁ II

POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE USTAWODAWSTWA WŁAŚCIWEGO

ARTYKUŁ 6

ZASADY OGÓLNE

Z zastrzeżeniem artykułów od 7 do 9 niniejszego Porozumienia:

a) pracownik wykonujący pracę na terytorium jednej ze Stron podlega, w odniesieniu do tej pracy, ustawodawstwu tej Strony,

b) osoba pracująca na własny rachunek, która ma miejsce zamieszkania na terytorium jednej ze Stron i która pracuje na własny rachunek na terytorium drugiej Strony lub na terytoriach obydwu Stron podlega, w odniesieniu do tej pracy, wyłącznie ustawodawstwu pierwszej Strony.

ARTYKUŁ 7

DELEGOWANIE

Pracownik, który podlega ustawodawstwu jednej Strony, który jest oddelegowany przez swego pracodawcę na terytorium drugiej Strony w celu wykonywania pracy na rzecz tego pracodawcy podlega, w odniesieniu do tej pracy, wyłącznie ustawodawstwu pierwszej Strony, jak gdyby praca ta była wykonywana na jej terytorium. Bez zgody władz właściwych obu stron lub instytucji przez nie upoważnionych, okres delegowania nie może przekraczać 60 miesięcy.

ARTYKUŁ 8

ZATRUDNIENIE W ADMINISTRACJI PAŃSTWOWEJ

1. Niezależnie od postanowień niniejszego Porozumienia, nadal zastosowanie mają postanowienia dotyczące zabezpieczenia społecznego Konwencji Wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych z dnia 18 kwietnia 1961 roku oraz Konwencji Wiedeńskiej o stosunkach konsularnych z dnia 24 kwietnia 1963 roku.
2. Osoba zatrudniona w administracji państwowej jednej Strony i delegowana do pracy na terytorium drugiej Strony podlega, w odniesieniu do tego zatrudnienia, wyłącznie ustawodawstwu pierwszej Strony.
3. Z zastrzeżeniem postanowień przewidzianych w ustępach 1 i 2, osoba mająca miejsce zamieszkania na terytorium jednej Strony i tam zatrudniona w administracji państwowej na rzecz drugiej Strony, podlega, w odniesieniu do tego zatrudnienia, wyłącznie ustawodawstwu pierwszej Strony.

ARTYKUŁ 9

WYJĄTKI

Władze właściwe Stron lub instytucje przez nie upoważnione mogą, za obopólną zgodą, zmienić stosowanie postanowień przewidzianych w artykułach 6, 7 i 8 ustęp 2 i 3 niniejszego Porozumienia, w odniesieniu do jakiegokolwiek osoby czy kategorii osób.

TYTUŁ III

POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE ŚWIADCZEŃ

ROZDZIAŁ 1

SUMOWANIE

ARTYKUŁ 10

OKRESY UBEZPIECZENIA ZGODNIE Z USTAWODAWSTWEM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ I QUEBECU

Jeżeli ustawodawstwo jednej Strony uzależnia nabycie prawa do świadczeń od zgromadzenia przez osobę określonych okresów ubezpieczenia, instytucja właściwa tej Strony uwzględnia, jeżeli jest to konieczne, okresy ubezpieczenia przebyte zgodnie z ustawodawstwem drugiej Strony, tak jakby zostały przebyte zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem, pod warunkiem że okresy te się nie pokrywają.

ARTYKUŁ 11

OKRESY UBEZPIECZENIA KRÓTSZE NIŻ JEDEN ROK

1. Jeżeli łączne okresy ubezpieczenia, zgromadzone przez osobę zgodnie z ustawodawstwem jednej ze Stron, są krótsze niż jeden rok oraz jeżeli, biorąc pod uwagę wyłącznie te okresy, nie powstaje żadne prawo do świadczenia zgodnie z ustawodawstwem tej Strony, instytucja właściwa tej Strony nie jest zobowiązana, na mocy niniejszego Porozumienia, do wypłacenia tej osobie świadczenia w odniesieniu do tych okresów.

2. Niezależnie od postanowień ustępu 1, takie okresy ubezpieczenia są uwzględniane przez instytucję właściwą drugiej Strony w celu ustalenia prawa do świadczenia zgodnie z ustawodawstwem tej Strony przez zastosowanie postanowień tego rozdziału.

ARTYKUŁ 12

OKRESY UBEZPIECZENIA ZGODNIE Z USTAWODAWSTWEM PAŃSTWA TRZECIEGO

Jeżeli, po uwzględnieniu okresów ubezpieczenia, o których mowa w artykule 10 niniejszego Porozumienia, osoba nie nabywa prawa do świadczenia, instytucja właściwa uwzględnia również okresy ubezpieczenia przebyte zgodnie z ustawodawstwem państwa trzeciego, z którym obie Strony są związane instrumentami zabezpieczenia społecznego przewidującymi sumowanie okresów.

ROZDZIAŁ 2

ŚWIADCZENIA PRZYSŁUGUJĄCE ZGODNIE Z USTAWODAWSTWEM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

ARTYKUŁ 13

EMERYTURY, RENTY Z TYTUŁU NIEZDOLNOŚCI DO PRACY I RENTY RODZINNE

1. Jeżeli zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej istnieje prawo do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy lub renty rodzinnej, emerytura, renta z tytułu niezdolności do pracy lub renta rodzinna są ustalane wyłącznie zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że wysokość emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy lub renty rodzinnej obliczonej zgodnie z zasadą określoną w ustępie 2, jest korzystniejsza.
2. Jeżeli prawo do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy lub renty rodzinnej powstaje wyłącznie przez zastosowanie postanowień dotyczących sumowania określonych w artykułach od 10 do 12 niniejszego Porozumienia, instytucja właściwa Rzeczypospolitej Polskiej:

a) oblicza teoretyczną kwotę świadczenia, które zostałyby wypłacone, gdyby przyjąć, że zsumowane okresy ubezpieczenia zostały zgromadzone zgodnie z ustawodawstwem, które stosuje,

b) na podstawie kwoty teoretycznej, obliczonej zgodnie z punktem a), ustala rzeczywistą kwotę świadczenia przez zastosowanie proporcji długości okresów ubezpieczenia zgromadzonych zgodnie z ustawodawstwem, które stosuje, do sumy wszystkich okresów ubezpieczenia zgromadzonych zgodnie z ustawodawstwem każdej ze Stron i, jeżeli to konieczne, z ustawodawstwem państwa trzeciego.

3. Dla celów ustalenia podstawy wymiaru świadczenia są uwzględniane wyłącznie zarobki uzyskane zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej oraz składki odprowadzone zgodnie z tym ustawodawstwem.

4. W przypadku, gdy ustawodawstwo Rzeczypospolitej Polskiej uzależnia powstanie prawa do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy lub renty rodzinnej od podlegania przez osobę ubezpieczeniu w chwili wystąpienia zdarzenia rodzącego skutki prawne, wymóg ten jest uznawany za spełniony dla celów ustalenia prawa, jeżeli osoba podlegała ubezpieczeniu zgodnie z ustawodawstwem Quebecu.

5. Dla celów ustalenia prawa do emerytury zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej oraz stosując artykuł 10 niniejszego Porozumienia:

a) rok kalendarzowy, który jest okresem ubezpieczenia zgodnie z Planem Emerytalno-Rentowym Quebecu, jest uważany za 12 miesięcy, które są uznawane zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej;

b) miesiąc, który jest okresem uznawanym zgodnie z Ustawą Zabezpieczenia Emerytalnego Kanady, która ma zastosowanie na terytorium Quebecu oraz niebędący częścią okresu ubezpieczenia uznawanego zgodnie z Planem Emerytalno-Rentowym Quebecu, jest uważany za miesiąc, który jest uznawany zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej.

6. Dla celów ustalenia prawa do świadczenia innego niż emerytura zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej oraz stosując artykuł 10 niniejszego Porozumienia, rok kalendarzowy, który jest okresem ubezpieczenia zgodnie z Planem Emerytalno-Rentowym Quebecu jest uważany za 12 miesięcy, które są uznawane zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej.

ROZDZIAŁ 3

ŚWIADCZENIA PRZYŚLUGUJĄCE ZGODNIE Z USTAWODAWSTWEM QUEBECU

ARTYKUŁ 14

ŚWIADCZENIA EMERYTALNE, INWALIDZKIE I RODZINNE

1. Jeżeli osoba, która podlegała ustawodawstwu jednej i drugiej Strony spełnia warunki wymagane do nabycia prawa do świadczenia lub do świadczeń dla osób na jej utrzymaniu, osób pozostałych przy życiu, albo osób uprawnionych, zgodnie z ustawodawstwem Quebecu bez stosowania sumowania wymienionego w artykułach od 10 do 12 niniejszego Porozumienia, instytucja właściwa Quebecu ustala wysokość świadczenia zgodnie z postanowieniami ustawodawstwa, które stosuje.

2. Jeżeli osoba, o której mowa w ustępie 1, nie spełnia warunków wymaganych do nabycia prawa do świadczenia bez stosowania sumowania, instytucja właściwa Quebecu postępuje w następujący sposób:

a) uznaje jeden rok składkowy, jeżeli instytucja właściwa Rzeczypospolitej Polskiej potwierdzi co najmniej trzymiesięczny okres ubezpieczenia przebyty w roku kalendarzowym zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej, pod warunkiem że ten rok zalicza się do okresu składkowego określonego w ustawodawstwie Quebecu;

b) sumuje, zgodnie z artykułami od 10 do 12 niniejszego Porozumienia, uznane lata składkowe, o których mowa w punkcie a) i okresy ubezpieczenia przebyte zgodnie z ustawodawstwem Quebecu.

3. Jeżeli prawo do świadczenia zostaje nabyte na podstawie sumowania zgodnie z ustępem 2, instytucja właściwa Quebecu ustala wysokość należnego świadczenia dodając kwoty obliczone zgodnie z poniższymi punktami a) i b):

a) kwota części świadczenia zależna od dochodów jest obliczana według postanowień ustawodawstwa Quebecu;

b) kwota składnika świadczenia o jednolitej stawce należnego według postanowień niniejszego Porozumienia jest ustalana przez pomnożenie:

kwoty składnika świadczenia o jednolitej stawce, określonego zgodnie z ustawodawstwem dotyczącym Planu Emerytalno-Rentowego Quebecu

przez

ułamek, który wyraża stosunek przebytych okresów składkowych w Planie Emerytalno-Rentowym Quebecu do okresu składkowego określonego w ustawodawstwie dotyczącym tego Systemu.

ROZDZIAŁ 4

ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHORÓB ZAWODOWYCH

ARTYKUŁ 15

PRAWO DO ŚWIADCZEŃ

1. Prawo do świadczeń z tytułu wypadku przy pracy ustala się zgodnie z ustawodawstwem, które miało zastosowanie w chwili zaistnienia wypadku przy pracy.

2. Prawo do świadczeń z tytułu choroby zawodowej ustala się zgodnie z ustawodawstwem, które miało zastosowanie w chwili gdy osoba była narażona na ryzyko powodujące daną chorobę. W przypadku narażenia na to samo ryzyko na podstawie ustawodawstwa jednej i drugiej Strony, ustawodawstwem, które stosuje się jest ustawodawstwo tej Strony, na której terytorium dana osoba ma miejsce zamieszkania w dniu złożenia wniosku o świadczenie.

ARTYKUŁ 16

CHOROBY ZAWODOWE

1. Jeżeli przyznanie świadczeń z tytułu choroby zawodowej, zgodnie z ustawodawstwem jednej ze Stron, jest uzależnione od stwierdzenia tej choroby po raz pierwszy na terytorium tej Strony, warunek ten uważa się za spełniony, jeżeli choroba ta została stwierdzona po raz pierwszy na terytorium drugiej Strony.

2. Jeżeli przyznanie świadczeń z tytułu choroby zawodowej, zgodnie z ustawodawstwem jednej ze Stron, jest uzależnione od wykonywania pracy, która tę chorobę spowodowała, przez określony czas, właściwa instytucja tej Strony uwzględni także okres wykonywania tego samego rodzaju pracy zgodnie z ustawodawstwem drugiej Strony.

ARTYKUŁ 17

POGŁĘBIENIE SIĘ CHOROBY ZAWODOWEJ

1. Jeżeli prawo do świadczenia z tytułu choroby zawodowej powstało zgodnie z ustawodawstwem pierwszej Strony, instytucja właściwa tej Strony ponosi odpowiedzialność za wypłatę świadczenia z tytułu pogłębienia się choroby zawodowej nawet, jeżeli nastąpiło to w chwili, gdy osoba podlegała ustawodawstwu drugiej Strony, jeżeli nie wykonywała tam pracy narażającej na pogłębienie tej choroby.

2. W przypadku pogłębienia się choroby zawodowej u osoby otrzymującej świadczenie z tytułu choroby zawodowej zgodnie z ustawodawstwem pierwszej Strony, podczas wykonywania pracy, która może pogłębić tę chorobę zawodową, na terytorium drugiej Strony:

a) instytucja właściwa pierwszej Strony nadal wypłaca przyznane świadczenie, zgodnie ze swym ustawodawstwem, nie uwzględniając pogłębienia się choroby zawodowej,

b) instytucja właściwa drugiej Strony, której ustawodawstwu podlegała osoba w czasie wykonywania pracy mogącej spowodować pogłębienie się choroby zawodowej, przyznaje świadczenie w wysokości różnicy między wysokością świadczenia, które przysługuje po pogłębieniu się choroby zawodowej, a wysokością świadczenia, które przysługiwałoby przed pogłębieniem się choroby zawodowej, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem.

ROZDZIAŁ 5

ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU ŚMIERCI

ARTYKUŁ 18

ZASIŁEK POGRZEBOWY I ŚWIADCZENIE Z TYTUŁU ŚMIERCI

1. Prawo do zasiłku pogrzebowego i świadczenia z tytułu śmierci jest ustalane przez instytucję właściwą, zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez każdą ze Stron.
2. Jeżeli ustawodawstwo Strony uzależnia nabycie prawa do świadczeń, o których mowa w ustępie 1, od zgromadzenia określonych okresów ubezpieczenia, instytucja właściwa stosuje postanowienia artykułu 10 niniejszego Porozumienia.
3. W odniesieniu do Quebecu, świadczenie z tytułu śmierci, jest obliczane przez zastosowanie artykułu 14 niniejszego Porozumienia.

TYTUŁ IV

POSTANOWIENIA ADMINISTRACYJNE I RÓŻNE

ARTYKUŁ 19

POROZUMIENIE ADMINISTRACYJNE

1. Władze właściwe zawrą porozumienie administracyjne, które ustanowi środki konieczne do stosowania niniejszego Porozumienia.
2. W porozumieniu administracyjnym zostaną wyznaczone instytucje łącznikowe i instytucje właściwe.

ARTYKUŁ 20

WYMIANA INFORMACJI I WZAJEMNA POMOC ADMINISTRACYJNA

1. Władze właściwe, instytucje łącznikowe i instytucje właściwe odpowiedzialne za stosowanie niniejszego Porozumienia:

a) przekazują sobie, w zakresie dozwolonym przez ustawodawstwo, które stosują, wszelkie informacje konieczne do stosowania tego ustawodawstwa;

b) udzielają sobie pomocy w celu ustalenia prawa lub wysokości świadczenia należnego na mocy niniejszego Porozumienia lub zgodnie z ustawodawstwem, do którego stosuje się niniejsze Porozumienie, tak jakby stosowały własne ustawodawstwo;

c) przekazują sobie, niezwłocznie, wszelkie informacje o podjętych przez nie środkach w związku ze stosowaniem niniejszego Porozumienia lub o zmianach w ich ustawodawstwie, jeżeli te zmiany mają wpływ na stosowanie niniejszego Porozumienia.

2. Pomoc, o której mowa w ustępie 1 punkt b), jest udzielana bezpłatnie, z zastrzeżeniem wszelkich postanowień odnośnie zwrotu pewnych rodzajów wydatków ujętych w porozumieniu administracyjnym zawartym zgodnie z artykułem 19 niniejszego Porozumienia.

ARTYKUŁ 21

BADANIA LEKARSKIE

1. Instytucja właściwa Strony, na wniosek instytucji właściwej drugiej Strony, przekazuje jej, w zakresie dozwolonym zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem, dostępne badania lekarskie i dokumentację medyczną wnioskodawcy lub świadczeniobiorcy.

2. Jeżeli instytucja właściwa Strony wymaga, aby wnioskodawca lub świadczeniobiorca, mający miejsce zamieszkania na terytorium drugiej Strony, został poddany badaniu lekarskiemu, instytucja właściwa tej drugiej Strony, na wniosek instytucji właściwej pierwszej Strony, podejmie niezbędne działania, w celu przeprowadzenia takiego badania, na koszt instytucji właściwej, która wnosi o badanie lekarskie.

3. Badania lekarskie i dokumentacja medyczna, o których mowa w ustępie 1, nie mogą być odrzucone jedynie z tego powodu, że sporządzono je na terytorium drugiej Strony.

ARTYKUŁ 22

OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH

1. Dla celów stosowania niniejszego artykułu, wyrażenie „przepisy prawne” oznacza przepisy dotyczące ochrony danych osobowych w prawie wewnętrznym każdej ze Stron.

2. Wszelkie informacje umożliwiające identyfikację osoby fizycznej stanowią dane osobowe. Dane osobowe podlegają ochronie przez przepisy prawne.

3. Władze właściwe, instytucje łącznikowe i instytucje właściwe każdej ze Stron mogą przekazać sobie wszelkie dane osobowe niezbędne do stosowania niniejszego Porozumienia.

4. Dane osobowe przekazane władzy właściwej, instytucji łącznikowej i instytucji właściwej jednej ze Stron, w ramach stosowania niniejszego Porozumienia, mogą być wykorzystywane tylko w celu stosowania niniejszego Porozumienia.

5. Strona może jednak wykorzystać takie dane do innych celów za zgodą osoby zainteresowanej, albo bez jej zgody, wyłącznie w następujących przypadkach:

a) w przypadku wykorzystania danych, mającego bezpośredni i istotny związek z celami, dla których dane zgromadzono, lub;

b) w przypadku, gdy wykorzystanie danych w sposób oczywisty działa na korzyść osoby zainteresowanej, lub;

c) w przypadku gdy wykorzystanie tych danych jest niezbędne dla stosowania ustawy w Rzeczypospolitej Polskiej lub w Québecu.

6. Dane osobowe przekazane, w związku ze stosowaniem niniejszego Porozumienia, władzy właściwej, instytucji łącznikowej i instytucji właściwej jednej ze Stron mogą zostać przekazane innej instytucji tej Strony tylko dla stosowania niniejszego Porozumienia.

7. Strona może jednak przekazać takie dane za zgodą osoby zainteresowanej, albo bez jej zgody, wyłącznie w następujących przypadkach:

a) dane są niezbędne do wykonywania uprawnień instytucji jednej ze Stron, lub;

b) przekazanie danych w sposób oczywisty działa na korzyść osoby zainteresowanej, lub;

c) przekazanie danych jest niezbędne dla stosowania ustawy w Rzeczypospolitej Polskiej lub w Québecu.

8. Władze właściwe, instytucje łącznikowe, instytucje właściwe i inne instytucje każdej ze Stron gwarantują w trakcie przekazywania danych, o których mowa w ustępie 3, stosowanie środków zapewniających ochronę tych danych.

9. Władza właściwa, instytucja łącznikowa, instytucja właściwa i inna instytucja Strony, której przekazano dane, o których mowa w ustępie 3, chroni je przed nieuprawnionym dostępem, zmianami i przekazywaniem.

10. Władza właściwa, instytucja łącznikowa, instytucja właściwa i inna instytucja Strony, której przekazano dane osobowe, o których mowa w ustępie 3, podejmuje niezbędne środki, aby dane te były aktualne, pełne i dokładne dla realizacji celów, dla których je zgromadzono. W miarę potrzeby, dane te są korygowane, a dane zgromadzone lub przechowywane w sposób nieuprawniony w świetle stosowanych przepisów prawnych są niszczone. Na wniosek niszczone są również dane, których przekazanie jest zabronione na mocy przepisów prawnych Strony, która je przekazała.

11. Z zastrzeżeniem przepisów prawnych Strony, dane uzyskane przez Stronę w związku ze stosowaniem niniejszego Porozumienia, zostają zniszczone po osiągnięciu celów, dla których je zgromadzono lub wykorzystano. Władze właściwe, instytucje łącznikowe, instytucje właściwe i inne instytucje każdej ze Stron stosują bezpieczne środki umożliwiające całkowite zniszczenie danych i zapewniają ochronę danych osobowych przeznaczonych do zniszczenia.

12. Na wniosek zgłoszony władzy właściwej, instytucji łącznikowej i instytucji właściwej Strony, osoba zainteresowana ma prawo zostać poinformowana o przekazaniu danych osobowych, o których mowa w ustępie 3, i ich wykorzystaniu do celów innych niż stosowanie niniejszego Porozumienia. Osoba zainteresowana może również uzyskać dostęp do danych osobowych jej dotyczących i dokonać ich korekty, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych przez przepisy prawne Strony, na której terytorium znajdują się te dane.

13. Władze właściwe Stron lub instytucje przez nie upoważnione informują się wzajemnie o wszelkich zmianach w przepisach prawnych dotyczących ochrony danych osobowych, jeżeli zmiany te mają wpływ na stosowanie niniejszego Porozumienia.

ARTYKUŁ 23

ZWOLNIENIE Z OPŁAT LUB ICH ZMNIEJSZENIE

1. Zwolnienie z opłat lub ich zmniejszenie, przewidziane w ustawodawstwie Strony w związku z wydaniem zaświadczenia lub dokumentu, którego złożenie jest wymagane dla stosowania tego ustawodawstwa, obejmuje także zaświadczenia lub dokumenty, których złożenie wymagane jest dla stosowania ustawodawstwa drugiej Strony.

2. Każdy dokument, którego złożenie jest wymagane dla stosowania niniejszego Porozumienia, jest zwolniony z konieczności uwierzytelnienia przez władze dyplomatyczne lub konsularne.

ARTYKUŁ 24

JĘZYK KOMUNIKACJI

1. Dla celów stosowania niniejszego Porozumienia władze właściwe, instytucje łącznikowe i instytucje właściwe Stron mogą kontaktować się bezpośrednio w języku urzędowym każdej ze Stron.

2. Każdy wniosek złożony władzy właściwej, instytucji łącznikowej lub instytucji właściwej Strony w związku ze stosowaniem niniejszego Porozumienia zostanie rozpatrzony, nawet jeżeli zostanie sporządzony w języku urzędowym drugiej Strony.

ARTYKUŁ 25

SKŁADANIE WNIOSKÓW, ZAWIADOMIEŃ I ODWOŁAŃ

1. Wnioski, zawiadomienia i odwołania dotyczące prawa do świadczenia lub jego wysokości zgodnie z ustawodawstwem Strony, które powinny być złożone w określonym terminie władzy właściwej, instytucji łącznikowej lub instytucji właściwej tej Strony i zostały złożone w tym samym terminie władzy właściwej, instytucji łącznikowej lub instytucji właściwej drugiej Strony, są rozpatrywane, jak gdyby zostały złożone władzy właściwej, instytucji łącznikowej lub instytucji właściwej pierwszej Strony. Data złożenia wniosków, zawiadomień i odwołań władzy właściwej, instytucji łącznikowej lub instytucji właściwej drugiej Strony jest uznawana za datę ich złożenia władzy właściwej, instytucji łącznikowej lub instytucji właściwej pierwszej Strony.

2. Wniosek o świadczenie zgodnie z ustawodawstwem jednej ze Stron, złożony po dacie wejścia w życie niniejszego Porozumienia, jest uznawany za wniosek o odpowiednie świadczenie zgodnie z ustawodawstwem drugiej Strony, jeżeli w chwili składania wniosku wnioskodawca:

a) wystąpi o uznanie wniosku za wniosek o świadczenie zgodnie z ustawodawstwem drugiej Strony lub

b) przedstawi informacje wskazujące na fakt, że okresy ubezpieczenia zostały przebyte zgodnie z ustawodawstwem drugiej Strony.

3. Postanowienia ustępu 2 nie mają zastosowania, gdy wnioskodawca występuje o odroczenie jego prawa do świadczenia zgodnie z ustawodawstwem drugiej Strony.

4. W każdym przypadku, do którego ma zastosowanie ustęp 1 lub 2, władza właściwa, instytucja łącznikowa lub instytucja właściwa, której złożono wniosek, zawiadomienie lub odwołanie, niezwłocznie przekazuje taki dokument władzy właściwej, instytucji łącznikowej lub instytucji właściwej drugiej Strony.

ARTYKUŁ 26

WYPŁATA ŚWIADCZEŃ

1. Instytucje właściwe Rzeczypospolitej Polskiej wypłacają świadczenia na mocy postanowień niniejszego Porozumienia osobom uprawnionym zamieszkałym w Quebecu w dolarach kanadyjskich lub innej walucie swobodnie wymiennej, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 5 ustęp 3 niniejszego Porozumienia.
2. Instytucja właściwa Quebecu wypłaca świadczenia na mocy niniejszego Porozumienia w dolarach kanadyjskich lub innej walucie swobodnie wymiennej.
3. Instytucje właściwe wypłacają świadczenia zgodnie z postanowieniami niniejszego Porozumienia bezpośrednio osobom uprawnionym bez odliczeń na swoje wydatki administracyjne.

ARTYKUŁ 27

ROZSTRZYGANIE SPORÓW

Władze właściwe rozstrzygają wszelkie spory powstałe w związku z interpretacją lub stosowaniem niniejszego Porozumienia.

TYTUŁ V

POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

ARTYKUŁ 28

POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE

1. Każdy okres ubezpieczenia przebyty przed dniem wejścia w życie niniejszego Porozumienia jest uwzględniany dla celów ustalenia prawa do świadczenia zgodnie z postanowieniami niniejszego Porozumienia oraz wysokości tego świadczenia.
2. Żadne z postanowień niniejszego Porozumienia nie powoduje przyznania prawa do świadczenia za okres przed dniem wejścia w życie niniejszego Porozumienia.

3. Z zastrzeżeniem ustępu 2, świadczenie, inne niż płatność jednorazowa, przysługuje na mocy niniejszego Porozumienia w odniesieniu do zdarzeń, które nastąpiły przed dniem wejścia w życie niniejszego Porozumienia.

4. Świadczenie przyznane przed dniem wejścia w życie niniejszego Porozumienia może zostać, na wniosek osoby zainteresowanej, ponownie ustalone zgodnie z postanowieniami niniejszego Porozumienia, pod warunkiem że kwota ponownie ustalonego świadczenia nie będzie niższa od kwoty świadczenia przyznanego przed dniem wejścia w życie niniejszego Porozumienia.

5. W odniesieniu do Quebecu, w celu zastosowania artykułów od 15 do 17 niniejszego Porozumienia, każdy okres aktywności z narażeniem na ryzyko, przebyty zgodnie z ustawodawstwem Strony przed dniem wejścia w życie niniejszego Porozumienia jest uwzględniany w celu ustalenia prawa do świadczeń.

6. W celu zastosowania artykułu 7 niniejszego Porozumienia, osobę uznaje się za oddelegowaną od dnia wejścia w życie niniejszego Porozumienia.

ARTYKUŁ 29

OBOWIĄZYWANIE I WYPOWIEDZENIE

1. Niniejsze Porozumienie zostaje zawarte na czas nieokreślony. Porozumienie może zostać wypowiedziane w każdym czasie przez każdą ze Stron, w drodze pisemnej notyfikacji skierowanej do drugiej Strony. Wypowiedzenie nabierze mocy po 12 miesiącach od daty notyfikacji.

2. W przypadku wypowiedzenia niniejszego Porozumienia wszelkie prawa nabyte zgodnie z postanowieniami niniejszego Porozumienia zostają zachowane. Władze właściwe uzgodnią sposób uregulowania wszelkich praw będących w trakcie nabywania na mocy tych postanowień.

ARTYKUŁ 30

WEJŚCIE W ŻYCIE

Niniejsze Porozumienie wchodzi w życie pierwszego dnia trzeciego miesiąca następującego po dniu otrzymania ostatniej z not, którymi Strony poinformują się o spełnieniu wymogów prawnych dla wejścia w życie niniejszego Porozumienia.

NA DOWÓD CZEGO niżej podpisani, należycie do tego upoważnieni przez swoje Rządy, podpisali niniejsze Porozumienie.

SPORZĄDZONO w dwóch egzemplarzach, w [...], dnia [...] roku, [...] każdy w językach polskim i francuskim, przy czym oba teksty mają jednakową moc.

**Z UPOWAŻNIENIA RZĄDU
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ**

**Z UPOWAŻNIENIA RZĄDU
QUEBECU**
